

Landbruksdirektoratet

Postboks 1450 Vika
0116 Oslo

Dato: 18.11.20
Ref: 20/775452
H.Huseby

HØRING OM MINSTEKVANTUM AV EPLERÅSTOFF TIL BEARBEIDINGSINDUSTRI

Landbruksdirektoratet har sendt på høring forslag til forskrift om minstekvantum av epleråstoff til bearbeidingsindustrien. Basert på sesongens epleavling foreslår direktoratet å sette sesongens minstekvantum til null. TINE SA registrerer at forslaget begrunnes med at i årets sesong er det utfordringer med å få tak i norsk epleråstoff til produksjon av eplekonsentrat.

Med bakgrunn i at formålet med ordningen er å sikre avtak av innenlands produserte epler til bearbeidingsindustrien, er det hensiktsmessig at industriens tilgang til tollnedsettelse og tollkvoter er koblet til avtak av et minstekvantum norsk epleråstoff. Det er fornuftig for å sikre avsetning på norsk råvare som er dyrere enn tilsvarende importert saft og konsentrat. For å omfattes av ordningen må vi som foretak kjøpe minimum en årlig fastsatt mengde norsk epleråstoff. Vi legger til grunn at dette prinsippet videreføres også i inneværende sesong.

Landbruksdirektoratet oppgir i høringsdokumentene at en ikke har mottatt informasjon om tilgjengelig norsk eplekonsentrat. Selv om årets avling er anslått å være 25-30%* mindre enn normalt, har det vært både norske pressepler og eplejuice tilgjengelig. Etersom det er 3 likestilte måter å tilfredsstille minstekvantum på finner TINE det underlig at direktoratet tenker å sette formålet med ordningen til side kun begrunnet i at det er mindre konsentrat tilgjengelig, når det eksisterer to andre måter å oppfylle minstekvantumet, og der norsk råvare er tilgjengelig. Vi finner det mer naturlig at årets grense for minstekvantum eksempelvis reduseres med 25-30 % sammenlignet med et normalår i de 3 kategoriene. Dersom det finnes aktører som har tenkt å gå en «snarvei» om å oppfylle kravene kun ved å kjøpe ferdig konsentrat, har de kanskje en noe større utfordring i år, men det har altså vært epler tilgjengelig for press i inneværende sesong, og det vil for fremtiden faktisk være en fordel for norske epledyrkere at flere ser det hensiktsmessig å forplikte seg til å inngå kontakter om kontrahering av norske epler.

TINE kjøper norske epler fra fruktlagre i Hardanger som presses hos en leieprodusent. Tilgjengelig mengde både norsk saft og konsentrat for siste periode er innrapportert til direktoratet innen fristen.

TINEs behov er eplejuice. Men når det er overskudd av epler av presskvalitet hos epledyrkerne ift. det vi trenger til vår *Eplejuice frå Hardanger* blir overskytende saft konsentrert til eplejuicekonsentrat. Vi har ikke behov for det norske eplekonsentratet til våre produkter, men lager konsentrat av overskuddet fordi det er mer holdbart. Vi kjøper det totale volum som avtalt i kontrakt for å sikre produsentene avsetning for de norske eplene, utover behovet vårt for eplejuice. Vi har hatt betydelige mengder norsk konsentrat

fra 2019 sesongen tilgjengelig i 2020, men har ikke observert noen interesse fra andre aktører til å kjøpe dette. Konsentratet blandes derfor inn i importert konsentrat for anvendelse i andre produkter. For TINE er dette en dyr måte å fremstille eplejuice, men vi har sett det som viktigst at vi ivaretar epleprodusentenes behov for å få levert sine norske epler til press.

Med å sette minstekvantumet til null slik at alle har lik tilgang til import til nedsatt toll, åpner direktoratet for at også dagligvareaktørene selv kan ta hånd om importen sin og kun leie tapping, uten å ha bidratt med å kjøpe et eneste norsk presseple. På denne måten gir man alle de norske aktørene som kjøper og markedsfører norsk råvare, og som har investert i dette gjennom en årrekke, en økt utfordring med å få avsetning på egne varer.

Med både norske epler og eplesaft tilgjengelig for industrien også i sesongen 2020, og dermed 2 av 3 måter å oppnå minstekvantum på, ber TINE direktoratet om at formålet med ordningen ivaretas for å stimulere til fortsatt avtak av norsk råstoff.

På vegne av TINE SA

Helle Huseby
Fagsjef TINE Politikk og Samfunnskontakt

- Kilde: <https://landbruk24.no/2020-bli-et-darlig-ar-for-norsk-frukt/>
& <https://www.fylkesmannen.no/nb/vestland/landbruk-og-mat>